

Spørsmål og svar til finansutvalet 19.november 2020

1. Trude Brosvik, KrF: Om fiskerihamner

«Etter kva eg skjønar har det blitt gjort ei presisering av kva som er overført til fylka og kva som framleis blir finansiert frå staten/ er staten sitt ansvar når det gjeld fiskerihamner mm. Eg får det forklart med at det som er på "havsida" (farleier mm) ligg att hos staten og må prioriterast gjennom NTP.

Får denne presiseringa noko å seie for Vestland fylke og våre prosjekt? I så fall, kva?»

Fylkesordfører gir slikt svar:

Presiseringa vil så langt vi kjenner i dag ikkje ha nokon betydning for dei fiskerihamnene som er overført til Vestland fylkeskommune. Aktuelle prosjekt i Langevåg i Bømlo kommune og Kalvåg i Bremanger kommune er ikkje knytt til sikring av farleia og er ikkje påverka av vedtaket.

For detaljar, sjå:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/-6---havne--og-farvannsloven-6--ansvar-for-utbedringer-i-farvannet/id2767314/>

2. Marthe Hammer, SV: Ny tenstepensjonsordning og budsjettframlegget

«Med grunnlag i oppslag i kommunal-rapport.no den 3.11., 6.11. og 9.11.2020 ynskjer eg å stille fylgjande spørsmål på møte i finansutvalet i Vestland fylkeskommune:

1. Kvifor har Vestland fylkeskommune avvist klaga frå KLP på kontraktstildelinga?
2. Kva er grunnlaget for ikkje å gje KLP innsyn i saksdokumenta og avgjerda/vedtaket i fylkestinget den 29.september 2020?
3. Stemmer det at «alternativ avkastning på egenkapital» vart sett etter tilbudsfristen?
4. Korleis vil den frigjorte eigenkapitalen på om lag 128 mill kr frå KLP verte forvalta i 2021, og kva for avkastning vert forventa utifrå gjeldande finansreglement?
5. Er det forventa avkastning som oppgitt i siste avsnitt side 12 i saka om tenestepensjon til fylkestinget som er lagt til grunn i budsjettet for Vestland fylke for 2021, eller er det forventa avkastning som låg til grunn i anbudsutrekninga av «kostnad egenkapital i KLP» som ligg til grunn i budsjettet for 2021.
 - a. Viss det ikkje er det som låg til grunn i anbudsutrekninga som ligg til grunn i budsjettet, korleis kan ein da forsvare å nytte denne utrekninga ved tildeling av avtale om tenestepensjon?
6. Avtala om tenestepensjon med KLP går ut 31.12.20. Kva gjer fylkeskommunen etter den datoen om kontrakt med Storebrand ikkje er ordna innan den datoen?
7. Er det offentleg kva for parti som stemte kva i saka om tenestepensjon?
 - a. Kva er eventuell heimel for å unnta stemmegiving frå offentlegheita?»

Fylkesordfører gir slikt svar:

Fylkestinget vedtok 29. september, sak 115/20 Tenestepensjon frå 2021 – tildeling av kontrakt, å tildele Storebrand kontrakt om forvaltning av tenestepensjonsordninga frå 2021. Vedtaket vart gjort mot 6 røyster (SV og R).

Protokoll frå fylkestinget si handsaming av saka er offentleg tilgjengeleg, og er del av møteboka som er å finne på fylkeskommunen sine nettsider.

KLP, som har kontrakt med Vestland fylkeskommune, har kravd mellombels åtgjerd for å stoppe signering av kontrakten med Storebrand. Kravet frå KLP vert handsama av Oslo byfogdembete tidleg i desember.

I og med at kravet om mellombels åtgjerd frå KLP omhandlar fleire av spørsmåla frå representanten, kan ikkje fylkesrådmannen gå konkret inn på desse, men kan kommentere nokre av spørsmåla.

Vestland fylkeskommune har avvist KLP si klage ettersom ein ikkje kan sjå at det føreligg brot på regelverket om offentlege anskaffingar.

Saka var unnateke offentleggjering ved handsaming i dei politiske utvala. Bakgrunnen var at det i saka kom fram informasjon av forretningsmessig karakter som dei ulike tilbudsgjevarane ikkje skal kjenne til. På vanleg måte er vedtaket i saka offentleg.

Spørsmåla 3, 4 og 5 ovanfor vil kome opp som del av handsaminga av KLP sitt krav om mellombels åtgjerd. Fylkesrådmannen kan opplyse at forventna årleg innsparing ved overgang til Storebrand er innarbeidd i det administrative innsparingsprogrammet som er lagt til grunn i budsjettsalderinga. Som det går fram av arbeidsdokument 6/20 har ein også trekt ut årlege innskot til eigenkapital hos KLP frå investeringsbudsjettet. I kommande økonomiplanperiode ville desse innskota vore i storleiken 8,5 mill. kr pr. år, totalt 34 mill. kr i perioden.

Utover dette finn ikkje fylkesrådmannen det rett å gå inn på moment som vert ein del av den rettslege handsaminga av den mellombelse åtgjerda i Oslo byfogdembete.

Den mellombelse åtgjerda medfører at det vil ta noko tid før ein kan gå vidare med kontraktstildelinga til Storebrand i samsvar med vedtaket i fylkestinget. Med bakgrunn i dette er det søkt Pensjonskontoret om dispensasjon for flyttefristen som er fastsett til 1. desember 2020. Søknaden om utsett flyttefrist vert handsama av Pensjonskontoret 19. november 2020. Vidare er KLP orientert om søknaden om utsett flyttefrist og har stilt seg positive til mellombels og kortvarig å vidareføre eksisterande avtale.

3. Marthe Hammer, SV: Billettkontrollører

«I arbeidsdokument står det: «Grunna sterk auke i snikandelen i 2020, som følgje av manglande kontrollverksemd frå starten av pandemien, er det behov for meir intensiv kontroll i 2021»

- Kva for grunnlag har ein for å hevde at det er «sterk auke i snikandelen»?
- Eg vil vise til leiaren i Bergensavisen 14.oktober med tittelen: «Skyss har svært ærlige og trofaste kunder» <https://www.ba.no/skyss-har-svart-arlige-og-trofaste-kunder/o/5-8-1434365?session=45e1d29b-0522-41cc-b49c-3265b8e19a83&access=granted> og lurar på korleis ein veit at dette skyldes «snik» og ikkje at folk ikkje har fått lov til å løyse billett, fornye periodekort hjå sjåfør, eller nytte skysskort som var dei betalingsmetodane som var moglege før coronapandemien?
- Og korleis veit ein at denne sterke auken vert henta best inn gjennom fleire kontrollørar, og ikkje betre og meir brukarvennlege betalingsformar?

I dokumentet står det at meirkostnaden på 6 mill i høve budsjett for 2020 får ein inn igjen gjennom tilleggskost ved kontroll. I tillegg står det at ein kan forvente 8-9 mill i meirinntekt på årsbasis ved å redusere snikprosenten med 1%.

- 2020 har vore eit unntaksår. Ein legg til grunn null auke i passasjerinntekter som følgje av coronapandemien, likevel meiner ein at det er grunnlag for å få inn 8-9 mill i meirinntekt med fleire kontrollørar. Sidan 2021 vert planlagt som eit unormalt år når det kjem til passasjerprognosar i kollektivtrafikken, kvifor legg ein til grunn normal inntekt på billettkontrollane?

- Meirkostnaden på 6 mill vert argumentert med at ein får igjen gjennom tilleggskost. Kvifor er dette da ei utgift i budsjettet som må verte saldert frå anna hold?»

Fylkesordførar gir slikt svar:

I samband med budsjetthandsaminga for 2016, bad Hordaland fylkesting fylkesrådmannen i samarbeid med Skyss om å etablere eit eige prosjekt for å redusere snikprosenten i kollektivtransporten i fylket. Fylkesrådmannen la fram framlegg til rammer for prosjektet (sjå FTING PS77/2016). Fylkestinget gjorde 5. oktober 2016 følgjande vedtak (utdrag) :

- Fylkestinget ber fylkesrådmannen arbeide vidare med prosjekt redusert sniking i kollektivtransporten i tråd med dei framlagte rammene for prosjektet
- Fylkestinget ber om sak der ein ser på ulike modellar for kontroll av kollektivreisande, som bruk av egne kontrollørar og kostnader knytt til det

Med bakgrunn i ovannemnde la fylkesrådmannen fram ei ny sak i 2017 (sjå FTING PS44 /2017). I denne saka vert status for arbeidet med «prosjekt redusert sniking i kollektivtransporten» presentert. Fylkestinget gjorde 14. juni følgjande vedtak (utdrag):

- Fylkestinget tar status for arbeidet med «prosjekt redusert sniking i kollektivtransporten» til orientering.
- Noverande modell for billettrollar vert vidareført

Resultat

Prosjektet med å redusere snik medførte ein auke i talet på kontrollar og meir målretta kontrollar. I tillegg medførte prosjektet at ein innførte tellekontroll. Tellekontrollar kan være betre eigna til å berekne reell snikprosent enn vanlege om bord-kontrollar. Dette gjeld spesielt for buss og bane:

- Berre avvikstype «manglande billett» blir nytta til å berekne betalingsavvik. Andre typar avvik (til dømes manglande tilleggsbevis og for seint kjøpt billett) er logga, men ikkje vekta og analysert
- Normale om bord-kontrollar blir gjennomførte medan køyretøyet er i normal drift og dørene blir opna undervegs. Reisande utan gyldig billett kan då komma seg av før dei rekk å bli kontrollerte
- I lukka kontrollar blir det sikra at alle om bord faktisk blir kontrollerte.

Vedlagt finn ein presentasjon av resultatata frå tellekontroll 2018/2019. Denne viser at målretta kontroll bidrar til å redusere snik. I juni 2018 var snik del 12%, medan i august 2019 var delen redusert til 6%.

Om 2020:

I juni 2020 gjennomførte vi ny tellekontroll som viste at 27% av passasjerane ikkje hadde gyldig billett. Berre 3,52 % gav opp at dei ikkje klarte å kjøpe billett på grunn av Covid-19 restriksjonar. Dette kjem nok av at Skyss billett appen er svært utbreidd, lett tilgjengeleg og enkel å bruka. Skyss billett appen står for om lag 85-90% av billettsalet per dato.

Føresetnadar i budsjett 2021 er ei takstauke i billettpris på 2,5% for buss og bane. (Det same gjeld for båt og ferje). Tall passasjerar er lik i budsjett 2021 som i 2020. (Til samanlikning var passasjerauke i budsjett på 3,5% mellom 2019 og 2020).

I juni 2020 gjennomførte vi tellekontroll som viste at 27% passasjerane ikkje hadde gyldig billett. Om me kan redusere den relative del med eit prosentpoeng per år, vil våre årlege billettinntekter auke med om lag kr. 8-9 millionar, berekning med utgangspunkt i budsjettføresetnad.

I budsjett er det i det store lagt opp til at kostnadar knytt til billettkontrollar er finansiert gjennom inntektsgebyra (ikkje saldert frå anna hold). Det er sjølvve auke i betalande passasjerar (reduksjon ikkje betalande) som kan gje oss ein meirinntekt gitt desse tiltaka.

4. Silja Ekeland Bjørkly, H: Spørsmål

«På side 52 i budsjettokumentet er det satt av 29.336.000 til andre løyvinger. Kan fylkesrådmannen spesifisere postene under denne løyvinga?»

Fylkesordførar gir slikt svar:

Andre løyvingar, kr 29 336 000, omfattar:

Diverse tilskot (Pitstop)	600 000
Tilskot til Elevorganisasjonar	186 000
Grunnskuleopplæring (barnevern)	28 550 000